

Bijlage 7 Redengevende omschrijving orde 2

Door de architectuurhistoricus van de gemeente Haarlem is een redegevende omschrijving gemaakt van alle orde 2 panden. Deze matrix geeft per pand of ensemble een omschrijving van de karakteristieke onderdelen.

Straat	Huis nr.	Korte omschrijving
Frederikspark	2	<p>De villa die oorspronkelijk op deze plek stond werd in 1865 gebouwd, waarschijnlijk naar ontwerp van J. van Ek. Van deze villa is slechts een foto bekend. In 1930 al werd er een bouwplan voor een villa ingediend waarbij de oude werd gesloopt. De nieuwe villa, uitgevoerd naar ontwerp van de architect J. Ph. Peper week totaal af van de bestaande villa's in het park. Het in donker metselwerk opgetrokken pand heeft twee bouwlagen onder een hoge, ver overstekende, kap met gesmoorde pannen. Het pand heeft een hoofdzakelijk rechthoekige plattegrond.</p> <p>In de jaren '80 van de 20ste eeuw werd het woonhuis in gebruik genomen als chinees restaurant waarbij er ook nog luifels en een serre in Chinese stijl werden aangebracht. Temeer daar het pand door een later aangebrachte weg van het park is afgesneden is er geen verband meer met de oorspronkelijke villa's en valt het visueel buiten het Frederikspark.</p>
Gasthuissingel	2	<p>Oorspronkelijk woonhuis dat in 1971 deel is gaan uitmaken van het naastgelegen restaurant. (Houtplein1) de verdieping is in gebruik als woning. Het pand betreft herenhuis in baksteen met lijstgevel van vier vensterassen breed. Twee verdiepingen onder een afgeplat omlopend schilddak. Markant zijn de gepolychromeerde sluitstenen. De indeling op de begane grond is een aantal maal gewijzigd. De brede ontlastingsboog aan de rechterzijde doet vermoeden dat het hier oorspronkelijk een dubbel woonhuis betrof.</p>
Gasthuissingel	4	<p>Eenvoudig pand met lijstgevel. Twee bouwlagen onder een plat dak met schijnkapje. Bovenlichten met glas-in-lood. Op de begane grond een winkelpui uit 1942. Opmerkelijk is het feit dat het pand al in de jaren '30 van de 20ste eeuw in gebruik was als kapperszaak.</p>
Gasthuissingel	6	<p>Aanvankelijk gebouwd als dwarshuis van twee lagen onder een mansardekap. Oorspronkelijk was de voorgevel van het pand geheel symmetrisch met een centrale ingangspartij en drie ramen op de verdieping. Verder was het een zeer ondiep pand met daarachter een grote tuin. In 1938 werd de begane grond in gebruik genomen als garage en werd daarvoor tevens de tuin volgebouwd. Momenteel zijn er op de begane grond twee garagedeuren en een opgang naar de bovenwoning.</p>
Gasthuissingel	8-10	<p>Hoewel ze met name in de detaillering behoorlijk van elkaar verschillen, hebben de panden Gasthuissingel 8 en 10 gedeeltelijk een gezamenlijke geschiedenis. Tot 1912 was dit één pand van twee verdiepingen onder een dwars geplaatst schilddak met daarin een philibertspant. Hoewel het gedurende enige tijd van één eigenaar was, waren het wel twee aparte huizen, waarbij nr. 8 iets breder was dan nr. 10. In 1912 werden de voorgevels van de panden opgetrokken. Tevens werd de gevel van nr. 8 nog verder gewijzigd. Zo werd er onder meer een erker op de eerste verdieping aangebracht en het huis werd gesplitst in een boven- en een benedenwoning. Op een gegeven moment zijn ook de achtergevels opgetrokken en zijn de Philibertspanten geheel verdwenen. De panden zijn nu plat afgedekt.</p> <p>In de gevels vallen een aantal verschillen op. Zo is er beide panden gebruik gemaakt van een ander type baksteen, heeft nr. 8 sierbanden in geglazuurde baksteen en bovendien een overstekende bakgoot. Tenslotte zijn hier kunststof kozijnen geplaatst, die afbreuk doen aan de samenhang en het oorspronkelijke karakter.</p>

Gasthuissingel	12-14-16	Rij van drie boven- en benedenwoningen, gebouwd in 1916. Het blok bestaat uit drie verdiepingen onder een plat dak met voor- en zijgeveldakschild met tuile-du-nord pannen. Nr. 12 en nr. 14 hebben een topgevel en nr. 16 heeft een hoektorentje. De ramen hebben een kleine roedenverdeling. De kozijnen worden geaccentueerd door natuurstenen blokjes op de hoeken en op de hoogte van de wisseldorpel. De woningen zijn zeer gaaf bewaard gebleven. Door het schoonmaken van de gevel van nr. 16 wijkt deze iets af van de rest. Het bouwblok kwam in de plaats van een dubbel woonhuis met een naastgelegen bergplaats voor rijtuigen.
Gasthuissingel	18-20	Dubbel woonhuis uit 18?? met gespiegelde voorgevel. Opvallend is aan weerszijden de iets terugspringende ingangspartij. Dit terugwijken van de rooilijn is uitzonderlijk in de verder zo vlakke Gasthuissingel. Het pand was het resultaat van een ingrijpende verbouwing van een bestaand badhuis. Bij deze verbouwing werden ook drie woningen aan de Wagenmakerslaan gebouwd, die in 19.. werden afgebroken. Het pand heeft drie bouwlagen onder een plat dak met voor- en zijgeveldakschild.. Twee dakkapellen uit de bouwtijd. Detaileringen zoals speklagen en sluit-en geboortestenen zijn verdwenen onder verflaag van recente datum.
Gasthuissingel	22-24	Twee woonhuizen, die niet identiek zijn, maar wel sterk op elkaar lijken. Nr. 24 is gebouwd als enkel woonhuis en is drie vensterassen breed. Na enige tijd in gebruik te zijn geweest als dubbel woonhuis is het nu weer een enkel woonhuis. Nr. 22 is altijd een dubbel woonhuis geweest en is vier vensterassen breed. De panden hebben twee bouwlagen onder ieder een eigen mansardekap. De lijst loopt wel door. Opvallend is verder de schuine situering van de percelen, en dan met name nr. 24, ten opzichte van de Gasthuissingel.
Gasthuissingel	26-28-30	Rij van drie monumentale woonhuizen. Gebouwd in 1889 als twee woonhuizen en een beneden- en bovenwoning. Deze werden gebouwd op het terrein van Polman Mooij, die hier zijn bloemisterij had. De gevels van nr. 28 en nr. 30 zijn gespiegeld. Nr. 26 wijkt iets af; de kap is hoger en het perceel is groter en loopt schuin weg. De panden bestaan uit drie bouwlagen onder een flauw hellend zadeldak. Op de nrs. 28 en 30 is de bovenste bouwlaag opgezet als mezzanino. Waterlijsten met blokandprofiel. Overstekende bakgoot op consoles. De eenheid en architectuurhistorische waarde is aangetast door wijzigingen aan de ramen en ook de schoongemaakte en nieuw gevoegde gevel van nr. 28 verstoort de samenhang.
Gasthuissingel	32-34	Twee bijzondere dubbele woonhuizen. De monumentaliteit van de panden wordt versterkt doordat de gevels gespiegeld zijn en de buitenste ramen op de verdieping een extra accent hebben door een houten raamomlijsting met voluten. Verder een pilaster in het midden en een zware kroonlijst op consoles. De panden bestaan uit twee bouwlagen onder een kap. Door een wijziging aan de kap op nr. 32 is de eenheid van het dak helaas verloren gegaan.
Gasthuissingel	36-38	Twee gespiegelde dubbele woonhuizen in baksteen met lijstgevel. De panden hebben twee bouwlagen onder een gezamenlijk schilddak. Boven de raam- en deuropeningen bijzondere hanekammen.
Gasthuissingel	40	Dubbel woonhuis in baksteen met lijstgevel. De eerste steen vermeld het jaartal 1871. Het pand bestaat uit twee bouwlagen onder een mansardekap gedekt met shingles. Oorspronkelijk was dit een enkel woonhuis, maar bij een verbouwing uit 1945 is het gesplitst.
Gasthuissingel	42	Woonhuis in baksteen met lijstgevel. De eerste steen vermeldt het jaartal 1873. Het pand bestaat uit twee bouwlagen onder een schilddak.

Gasthuissingel	44	Woonhuis in baksteen met lijstgevel. In 1927 werd het oorspronkelijke dubbel woonhuis ingrijpend verbouwd. De rechterdeur werd hierbij vervangen door een raam. Tevens werd het bestaande schilddak gewijzigd in een plat dak met voorgeveldakschild. In de bovenlichten expressionistisch glas-in-lood.
Gasthuissingel	48-46	Twee woonhuizen die vrijwel identiek zijn behalve qua breedte van de gevel. De panden hebben twee bouwlagen onder ieder een schilddak. Nr. 48 is een dubbel woonhuis en is een stuk breder. De gevel is symmetrisch ingedeeld met twee omlijste ingangspartijen aan weerszijden. Nr. 46 is een enkel woonhuis met een identiek omlijste voordeur.
Gasthuissingel	50	Pand in baksteen met lijstgevel. Twee bouwlagen onder een mansardekap. De huidige verschijningsvorm is het resultaat van een ingrijpende verbouwing uit 1908. Het bestaande pandje van één laag onder een kap werd toen opgehoogd. Het is tekenend voor de schaalvergroting die aan de Gasthuissingel plaatsvond begin 20 ^{ste} eeuw.
Gasthuissingel	52	Pand met lijstgevel, uitgevoerd in baksteen. Twee lagen onder een mansardekap met fraaie dakkapel. Schuiframen met glas-in-lood in de bovenlichten. Muurankers
Gasthuissingel	54	Statigl woonhuis daterend omstreeks eind 19 ^{de} eeuw. Het pand heeft twee lagen onder een mansardekap en een forse kroonlijst op consoles. Op het dak de oorspronkelijke rijk uitgevoerde dakkapel. De zijgevel heeft een zeer grote, storende dakkapel. De gevels zijn opgetrokken in baksteen met diverse accenten in natuur/kunststeen zoals speklagen geboorte- en sluitstenen. De boogvelden hebben een invulling van gekleurde tegels. Het rechterdeel van de gevel, met daarin de ingangspartij, risaleert iets.
Gasthuissingel	56	Dubbel woonhuis van twee lagen onder een mansardekap met forse lijst. Uitgevoerd in baksteen, waarvan de pui is witgeschilderd. Sierankers. T-vensters, waar op de verdieping voorzietramen voor zijn geplaatst. Met name de begane grond heeft fraai glas-in-lood in de bovenlichten.
Gasthuissingel	60-62-64	Gaaf bewaard gebleven blok van drie dubbele woonhuizen. Het werd gebouwd in 1916 in plaats van een grote bollenschuur. De woningen zijn uitgevoerd in baksteen met elementen uit de chaletstijl, zoals grote dakoverstekken. Het blok bestaat uit drie lagen onder een plat dak met voorgeveldakschild. De verdieping heeft drie, driezijdig erkers. De tweede verdieping drie topgevels met grote dakoverstekken. Sierbanden in geglazuurde baksteen. De bovenlichten zijn voorzien van een kleine roedeverdeling.
Houtplein	1	Hoekpand waarvan de huidige verschijningsvorm grotendeels dateert uit 1901. In dat jaar werd er op het perceel grootscheeps verbouwd, wat leidde tot de bouw van een winkel met bovenwoning en aan de Gasthuissingel een sigarenmakerij. Opvallend is het verschil qua vormgeving van de twee bouwdelen. Alleen het doorlopende dak wijst op de samenhang. Het hoekgedeelte is vrijwel symmetrisch opgezet met de ingang op de afgeschuinde hoek. Deze hoek krijgt extra accent door de uitstekende tuitgevel en een balkonnetje met siersmeedwerk. Het pand is uitgevoerd in baksteen met detailleringen zoals speklagen, een waterlijst een sluit- en geboortestenen in natuursteen. Het bouwvolume aan de Singel is gepleisterd in blokverband, maar was oorspronkelijk in baksteen uitgevoerd. Het linker gedeelte van het bouwdeel aan de Singel was bestaand en de rest van het bouwdeel werd in dezelfde trant aangebouwd. Het is een breed pand van twee bouwlagen onder een afgeplat schilddak. Op de verdieping schuiframen. De raaminvullingen op de begane grond zijn vernieuwd.

Kleine Houtweg	2	<p>Hoekpand gebouwd in 1902 met opvallend hoekaccent. Oorspronkelijk gebouwd als winkelpand (voor een fotograaf) met bovenwoning. In dezelfde bouwstroom werd ook het naastgelegen woonhuis met atelier (ook voor fotografie) gebouwd. Dit gebouwtje, op de Gasthuissingel 66 was deels in hout uitgevoerd en werd eind 20ste eeuw gesloopt.</p> <p>Het pand heeft een grotendeels rechthoekige plattegrond en heeft twee verdiepingen en een afgeplat omlopend dakschild met aan de Kleine Houtstraat een topgevel. De hoek heeft op de verdieping een houten erker die op de tweede verdieping los van de gevel staat en oorspronkelijk was voorzien van een torentje. De hoekingang op de begane grond is niet oorspronkelijk. Tegenwoordig is het metselwerk op de begane grond geschilderd. De boogvelden boven ramen op de verdieping zijn ingevuld met geglazuurde tegeltjes. De bovenlichten van de schuiframen zijn voorzien van glas-in-lood.</p>
Kleine Houtweg	4	<p>Dubbel woonhuis in baksteen met kroonlijst op consoles. Het pand heeft een rechthoekige plattegrond en drie verdiepingen onder een plat dak. De voorgevel is drie vensterassen breed. Telkens boven de schuiframen segmentbogen met geprofileerde sluitsteen. De bruine baksteen van de voorgevel wordt afgewisseld met lagen in gele baksteen.</p>
Kleine Houtweg	4a	<p>Gaaf bewaard gebleven boven- en benedenwoning, gebouwd in 1908 naar ontwerp van ???. Het pand heeft een rechthoekige plattegrond en bestaat uit een souterrain met daarboven drie verdiepingen. Het dak is plat en heeft een klein voorgeveldakschild en een topgevel. De voorgevel is opgetrokken in een rode verblendsteen met detailleringen in groene geglazuurde baksteen. Het souterrain is uitgevoerd in natuursteen en heeft drie ramen met siersmeedwerk. De verdieping heeft een opengewerkt ingangsportaal voorzien van fraaie tegels. De twee voordeuren zijn voorzien van siersmeedwerk met jugendstilmotieven. De tweede verdieping heeft een erker. De bovenste verdieping heeft een topgevel met neo-gotische elementen als kantelen en spitsbogen boven de ramen.</p> <p>Een goed bewaard gebleven pand voorzien van rijke detailleringen.</p>
Kleine Houtweg	6-8-10	<p>Rij van drie woonhuizen, uitgevoerd in de stijl van de Hollandse Renaissance. Karakteristiek is het gebruik van rondbogen boven de ramen met geboorte- en sluitstenen, hoekblokjes en verschillende topgeveltjes. Ieder huis heeft een rechthoekige plattegrond en bestaat uit twee bouwlagen en een kap.</p> <p>De voorgevels hebben ieder telkens een middengedeelte dat risaleert. De ingang ligt telkens in een portiek met een hardstenen stoep ervoor. De buitenste panden hebben ieder een rijk versierde halsgevel en met middelste pand heeft een tuitgevel. Opvallend is verder de verschillende kleurrijke booginvullingen.</p> <p>Een eerste steen vermeldt het jaartal 1886.</p>
Kleine Houtweg	12	<p>De huidige verschijningsvorm van Kleine Houtweg 12 dateert uit 1925 toen het pand na een grondige verbouwing in gebruik werd genomen als bakkerij. De jaren ervoor was eerst in gebruik als toneelzaal en later enige jaren als bioscoop. Bij de verbouwing tot bakkerij werd een winkelpui aangebracht in Art Deco stijl. Het pand heeft in oorsprong een bijna vierkante plattegrond en bestaat uit twee bouwlagen onder een plat dak. De achterliggende bebouwing van de oorspronkelijke toneelzaal/bakkerij is inmiddels vrijwel geheel verdwenen. Opvallend is verder een kleine tweezijdige erker op de verdieping. Op de begane grond mooi glas-in-lood. De naastgelegen poort is voorzien van tegels met daarop de tekst "Bakkerij".</p>

Kleine Houtweg	14-16	Groot monumentaal huis, gebouwd als woonhuis voor de bloembollenhandelaar Polman-Mooij, waarschijnlijk omstreeks 1870-1875. Het pand heeft drie verdiepingen, waarvan de bovenste is opgezet als mezzanino, onder een hoog zadeldak. De voorgevel is symmetrisch ingedeeld met een centrale iets risalerende ingangspartij. Deze middenrisaliet krijgt extra nadruk, door de witte pleister, het balkon en doordat de lijst ook mee risaleert. Sierankers. Op de begane grond lopen de waterlijsten door als omlijsting van de bovenlichten. Omstreeks 1990 werd het pand verbouwd tot appartementen.
Kleine Houtweg	20-22	Dubbel woonhuis in 1934 gebouwd naar ontwerp van de Heemstedse architect K. Jonkheid. Het terrein werd destijds gekocht van de regenten van het weeshuis van de Doopsgezinden, waarop een statig herenhuis was gelegen. Middels een poortje was het verbonden met het naastgelegen weeshuis. Het ontwerp van 1934 was heel traditioneel van opzet in de stijl van de Delftse school. Het pand heeft een rechthoekige plattegrond en twee bouwlagen onder een dwars geplaatst steil schilddak. De voorgevel is symmetrisch ingedeeld met zes vensterassen. De schuiframen met roede verdeling en de deuren hebben een omlijsting van zandsteen. (De oorspronkelijk stalen ramen zijn vervangen door die van hout)
Kleine Houtweg	24	In 1914 als Roomskatholieke M.U.L.O. school voor meisjes gebouwd door de Haarlemse architect C.L.M. Robbers. Het pand heeft in hoofdopzet een rechthoekige plattegrond en ligt iets terug in de rooilijn. De school heeft twee verdiepingen onder een plat dak, met uitzondering van een klein zoldertje in het middelste gedeelte. De vrijwel symmetrische voorgevel is opgetrokken in bruine baksteen en bestaat uit vijf gevelassen, die zowel in hoogte als in diepte iets van elkaar verspringen. De oorspronkelijke fraaie schoolramen met roede verdeling zijn gewijzigd. In 1931 werd de school uitgebreid met een Fröbelschool die als een langgerekte uitbouw aan de rechterzijde werd gesitueerd. In 1960 werd deze Fröbelschool sterk verbouwd o.a. door er een verdieping op te plaatsen.
Paviljoenslaan	7-9-11	Oorspronkelijk stond op deze plek één buitenplaats, "Houtvrede". De tuin ervan strekte zich uit tot de Kleine Houtweg. Omstreeks 1880 moet sloop van de buitenplaats hebben plaats gehad en ontstond het huidige pand, waarin onder één dak, drie herenhuizen zijn ondergebracht. Het ontwerp kwam van de architect D.E.L. van de Arend. Vrijwel symmetrisch ingedeeld woonblok met drie herenhuizen uitgevoerd in een sobere chaletstijl. Het blok heeft twee bouwlagen onder een overstekend schilddak. De dakrand is versierd met houtsnijwerk. Het middelste pand heeft een topgevel aan de straatkant en heeft pilasters aan weerszijden. Het linker pand heeft een iets risalerende entreepartij die gepleisterd is in blokverband. Het rechterpand heeft een erker op de verdieping en is aan één zijde gepleisterd in blokverband.
Paviljoenslaan	13-15	Oorspronkelijk stond hier de buitenplaats "Houtvreugd" Deze werd waarschijnlijk omstreeks 1870 gesloopt en vervangen door twee herenhuizen onder één dak. De bouwstijl sluit aan op die van de panden aan de Kleine Houtweg. Groot hoekpand met twee herenhuizen onder één dak uitgevoerd in baksteen met (imitatie)natuursteen sierlementen. De gemeenschappelijke entreepartij ligt net niet centraal en wordt geaccentueerd door de stoep en d.m.v. van twee pilasters die ook in de kroonlijst naar voren springen. Het pand heeft een souterrain een bel-etage en nog twee verdiepingen onder een flauw schilddak.